

Berit From Austeen
Søndersognsvej 71
4780 Stege.

Kystdirektoratet
J.nr. 2026 - 35919
Ref. bengm
Den 24. juni 2026

Afslag på ansøgning om ændring af strandbeskyttelseslinjens forløb

Ansøgning

Der er ansøgt om ændring af strandbeskyttelseslinjens forløb på ejendommen matr.nr. 23a, Tøvelde, Stege Jorder, Søndersognsvej 71, 4780 Stege, Vordingborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet meddeler hermed afslag på ansøgningen om ændring af strandbeskyttelseslinjen (naturbeskyttelseslovens¹ § 15) på ovennævnte ejendom. Afgørelsen er truffet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 69 a, stk. 2 og stk. 6.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Klage og søgsmål

Afgørelsen kan ikke påklages, jf. § 78 i naturbeskyttelsesloven.

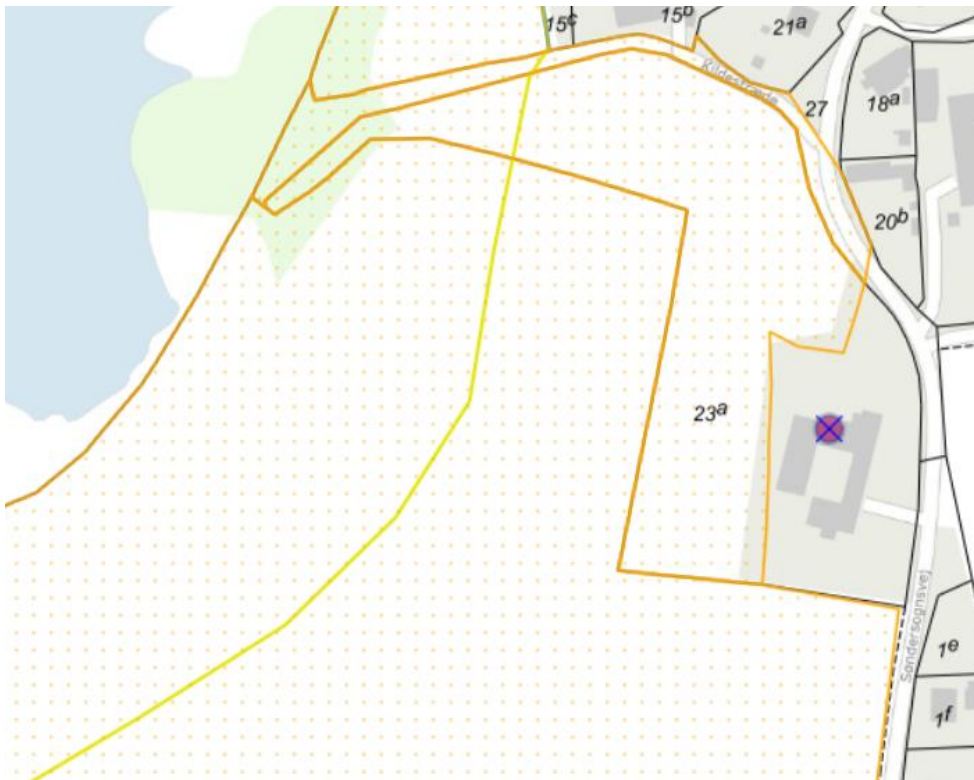
Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Redegørelse for sagen

Generelt om ejendommen

Ejendommen matr.nr. 23a, Tøvelde, Stege Jorder, Søndersognsvej 71, 4780 Stege, i Vordingborg Kommune er delvist omfattet af strandbeskyttelseslinjen (se figur 1).

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Figur 1. Den røde prik markerer matrikel 23a, Tøvelde, Stege Jorder. Det orange prikkede område markerer de strandbeskyttede arealer (de umatrikulerede arealer ud til kysten er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse). Den gule linje viser den oprindelige strandbyggelinjes placering i 1999. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel.

Matriklen er beliggende i landzone. Det fremgår af BBR, at der på ejendommen er beliggende et enfamiliehus på 196 m² samt tre tiloversblevne landbrugsbygninger.

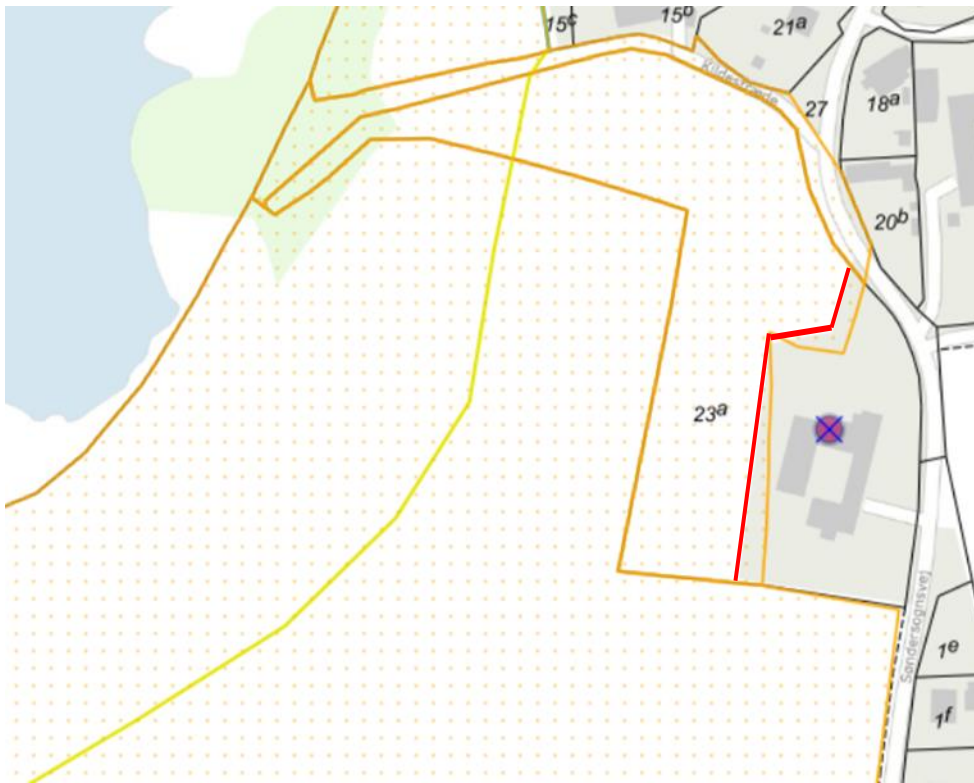
Ansøgning

Der ansøges om ændring af strandbeskyttelseslinjens forløb på ovennævnte matrikel således, at strandbeskyttelseslinjen følger ansøgers havegrænse (se figur 2).

Det fremgår blandt andet af ansøgningen, at ansøger ønsker at vide om strandbeskyttelseslinjen fra 2001 er korrekt afsat.

Det er i forbindelse med sagsbehandlingen supplerende oplyst til Kystdirektoratet, at det er meget vigtigt for ansøger, at linjen følger havegrænsen.

Kystdirektoratet forstår det ansøgte forløb af strandbeskyttelseslinjen, som omtrent optegnet med rød streg på figur 2.

Figur 2. Den røde prik markerer matrikel 23a Tøvelde, Stege Jorder. Det orange prikkede område markerer de strandbeskyttede arealer. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel. Den røde streg viser det ansøgte forløb af strandbeskyttelseslinjen. Kortet er lavet af Kystdirektoratet.

Fastlæggelse af strandbeskyttelseslinjen i området

I 1937 blev reglerne om strandbyggelinjen (senere benævnt strandbeskyttelseslinjen) indskrevet i naturfredningslovens § 25. Den oprindelige strandbyggelinje var som udgangspunkt 100 meter opmålt fra begyndelsen af den sammenhængende landvegetation.

Den nuværende matrikel 23a Tøvelde, Stege Jorder, var delvist omfattet af den oprindelige 100 meter strandbyggelinje, som kan ses på figur 1.

Ved en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 blev det besluttet, at strandbeskyttelses- og klitfredningszonerne skulle udvides i hele landet. Til at vurdere det præcise forløb af de nye strandbeskyttelses- og klitfredningslinjer blev der i 1995 nedsat en midlertidig kommission – Strandbeskyttelseskommissionen.

Formålet med strandbeskyttelseskommissionens arbejde var at udvide strandbeskyttelseslinjen og klitfredningslinjen fra 100 m til 300 m, men samtidig var det også formålet at indskrænke beskyttelsen inden for bestemte typer af områder. Grundlaget for Strandbeskyttelseskommissionens arbejde fremgår af en række retningslinjer, jf. Bekendtgørelse nr. 569 af 25. juni 1999 om retningslinjer for fastlæggelsen af klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjers forløb.

Retningslinjerne er desuden beskrevet i Strandbeskyttelseskommissionens

Beretning fra 2001².

Udvidelsen af strandbeskyttelseslinjen medførte, at en større del af matrikel 23a Tøvelde, Stege Jorder, blev omfattet af strandbeskyttelseslinjen (se figur 1).

Ved Strandbeskyttelseskommissionens revision og udvidelse af strandbeskyttelseslinjen blev der konkret taget stilling til, hvordan strandbeskyttelseslinjen skulle forløbe på matrikel 23a Tøvelde, Stege Jorder.

Inden strandbeskyttelseslinjen trådte i kraft for det daværende Storstrøms Amt i august 2001 blev der sendt et forslag til linjeføringen i høring hos kommuner og alle berørte lodsejere. Høringsbrevene er ikke systematisk blevet arkiveret. Korrespondancen er dog arkiveret i de tilfælde, hvor der blev gjort indsigelse mod Strandbeskyttelseskommissionens forslag til forløbet af den nye strandbeskyttelseslinje, eller hvor lodsejer på anden måde har reageret på henvendelsen. Der findes i arkivet ikke oplysninger om en indsigelse vedrørende matrikel 23a Tøvelde, Stege Jorde, hvorfor Kystdirektoratet antager, at daværende ejer af ejendommen ikke gjorde indsigelse mod forslaget og dermed accepterede, at ejendommen blev omfattet af strandbeskyttelseslinjen.

Begrundelse for afgørelsen

Der er en yderst restriktiv praksis for at ophæve/ændre strandbeskyttelseslinjen, og der er i naturbeskyttelsesloven kun hjemmel hertil i enkelte tilfælde, jf. lovens §§ 69 og 69 a. Dette er beskrevet nærmere i bilag 1.

Kystdirektoratet betragter din ansøgning som en anmodning om revision af strandbeskyttelseslinjen, idet du antyder, at der ifølge din opfattelse er sket en fejl i forbindelse med fastlæggelsen af strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet finder ikke, at der grundlag for at ændre strandbeskyttelseslinjens forløb på din ejendom, idet strandbeskyttelseslinjen er fastlagt i overensstemmelse med de lovbestemte retningslinjer, som Strandbeskyttelseskommissionen arbejdede efter.

Ifølge én af kommissionens retningslinjer skulle strandbeskyttelseslinjen indskrænkes, såfremt der var tale om en såkaldt "sammenhængende bebyggelse". Det følger af retningslinje 1.4.1, at "*[...] 'Sammenhængende bebyggelse' afgrænses snævert omkring eksisterende bebyggelse, også selv om det fører til en meget snørklet afgrænsning.[...]*"

Kystdirektoratets finder dermed ikke, at der er sket fejl i forbindelse med fastlæggelsen af strandbeskyttelseslinjen på ejendommen, eftersom linjen er fastlagt ved bebyggelsen. Der er derfor ikke baggrund for at revidere strandbeskyttelseslinjens forløb med henvisning til naturbeskyttelseslovens § 69 a, stk. 6, hvorefter miljøministeren (delegeret til Kystdirektoratet) har mulighed for at rette mindre fejl, der er sket ved fastlæggelsen af strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet bemærker endvidere, at der ikke er sket en væsentlig tilvækst eller

² <https://kyst.dk/media/qlnjgzss/strandbeskyttelseskommissionens-beretning.pdf>

erosion af kysten i området siden strandbeskyttelseslinjen blev konkret fastlagt i 2002. Der er derfor heller ikke baggrund for at revidere strandbeskyttelseslinjen med henvisning til naturbeskyttelseslovens § 69 a, stk. 2, hvorefter miljøministeren (delegeret til Kystdirektoratet) har mulighed for at revidere strandbeskyttelseslinjen, jf. § 15, når der er sket en væsentlig tilbagerykning eller tilvækst af kysten.

Strandbeskyttelseslinjens forløb er som nævnt fastlagt konkret på ejendommen i forbindelse med den generelle revision og udvidelse af beskyttelseszonen, der fandt sted efter lovændringen i 1994. Der blev i den forbindelse ikke gjort indsigelse mod forslaget til strandbeskyttelseslinjens forløb, hvorfor det må antages, at kommunen og den daværende ejer har accepteret det fremtidige forløb af strandbeskyttelseslinjen. Det har således efterfølgende været et vilkår ved køb og salg af ejendommen, at en del af ejendommen er strandbeskyttet med de restriktioner, som det medfører.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt, eller foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Med venlig hilsen

Bente Gunhild Mikkelsen
Kystdirektoratet
+45 24 94 74 93
bengm@kyst.dk

Afgørelsen offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelseslinjer fremgår af lovens § 8 (klitfredning), § 15 (strandbeskyttelseslinjen), § 16 (sø- og åbeskyttelseslinjen), § 17 (skovbyggelinjen), § 18 (fortidsmindebeskyttelseslinjen) og § 19 (kirkebyggelinjen).

Ophævelse af beskyttelseslinjer, herunder strandbeskyttelseslinjen
Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelseslinjer indebærer en række forbud mod tilstandsændringer. Fravigelse af de pågældende forbud skal som hovedregel ske ved konkret dispensation efter lovens §§ 65 og 65b.
Miljøministeren kan dog ifølge naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, 1. pkt. bestemme, at reglerne i §§ 8 og 15-18 ikke skal gælde for nærmere angivne områder. Det kan i den forbindelse bestemmes, at en ophævelse eller ændring af en beskyttelseslinje kun gælder for en nærmere beskrevet lokalplan, jf. § 69, stk. 4.

Ved administrationen af § 69 sker der en "graduering" af ophævelse af de enkelte beskyttelseslinjer, idet strandbeskyttelseslinjen, klitfredningslinjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen indebærer væsentlig stærkere forbud end f.eks. skovbyggelinjen. En beskyttelseslinje vil ikke blive ophævet, hvis det skønnes at være problematisk i forhold til landskabelige og naturbeskyttelsesmæssige interesser.

Ophævelse af strandbeskyttelseslinjen efter lovens § 69, stk. 4 kan kun forventes, når der foreligger ganske særlige forhold, og det er yderst sjældent, at strandbeskyttelseslinjen ophæves. Det er sket i forbindelse med kommunalbestyrelsens vedtagelse af en lokalplan og i almindelighed kun for allerede bebyggede områder i beskyttelseszonen, når lokalplanen tilgodeså naturbeskyttelseslovens formål i tilfredsstillende omfang. I det åbne land er strandbeskyttelsen så godt som aldrig blevet ophævet. En lokalplan, der omfatter arealer i beskyttelseszonen, vil kun rent undtagelsesvis kunne medføre en ophævelse af beskyttelsen, også selv om arealerne ifølge lokalplanen skal friholdes for bebyggelse.

Det er efter § 69, stk. 1 muligt at foretage en generel reduktion eller ophævelse af en beskyttelseslinje uden, at det sker i forbindelse med lokalplanlægning. Det kan f.eks. være tilfældet i udbyggede områder, hvor linjerne fastlægges i et nyt reduceret forløb tilpasset eksisterende bebyggelse. Dette er imidlertid som udgangspunkt ikke gældende for strandbeskyttelseslinjen, da denne beskyttelseslinje efter Strandbeskyttelseskommissionens gennemgang er konkret fastlagt i forhold til eksisterende bebyggelse.

Revision af strandbeskyttelseslinjen

Ministeren har mulighed for at revidere strandbeskyttelseslinjens forløb, hvis der er sket en væsentlig tilbagerykning eller tilvækst af kysten, jf. lovens § 69 a, stk. 2, eller hvis der er sket fejl ved fastlæggelsen af strandbeskyttelseslinjen, jf. § 69 a, stk. 6.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen skal Kystdirektoratet, før der træffes afgørelse om hel eller delvis ophævelse af strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan ansøgningen ikke imødekommes.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Ansøgninger om hel eller delvis ophævelse af strandbeskyttelseslinjen kan ikke imødekommes, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.